

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR. HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY HÓRA 5 K.,
NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K.,
EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT.
KIADÓTULAJDONOSOK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRS. PIAC-UTCA 49.

Gyors békekötést!

Debrecen, március 13.

Lansing államtitkár, az Egyesült Államok külügyi hivatalának vezetője tegnap egy interjúban arról beszélt, hogy Németországgal szemben új, enyhébb békefeltételek megállapítása válik szükségessé, a német ipart ismét életre kell kelteni, mert Németország csak így fog teljesítőképessé válni s csak így lesz elkerülhető, hogy a bolsevizmus fenyegető lángjai átsapjanak a többi országra is. Ugyancsak tegnap jelentések érkeztek arról, hogy az amerikai független munkáspárt bolsevista forradalmat készít elő s Amerikát bolsevista köztársasággá akarja átalakítani, Belgiumban pedig kitört a forradalom és Liége és Chareeroi utcáin már heves, véres harcokat vívtak a kommunisták s Albert király Londonba futott.

Az entente imperiálista örültjei addig alkudoztak a legyőzöttek bőrére, vágyaik kielégítésének telhetetlenségében annyira tuzók voltak, a békét annyira késleltették, hogy az összeomló Oroszországban megszületett rémnek ideje volt megnőni és ideje volt terjeszkedni. Eljutott Németországba, amelyet az entente-imperialisták meg akartak fojtani, majd átnyújtotta csápjait hozánk. És a fölgyújtott Németország és Oroszország pusztító tüzeinek lángjai, ime, már magának az entente országainak életét fenyegeti.

Lansing szavai már kezdenek olybá föltűnni, mintha elkészen hangzottak volna el. De talán mégsem annyira későn, hogy a nagy világégetést ne lehetne egyelőre lokalizálni, azután egészen elfojtani. Ehez csakis egy uton lehet eljutni: a legrövidebb idő alatt megkötni a legbecsületesebb békét. Békét bosszu, hódításvágy és az ellenfél tönkretétele nélkül. Békét, amely megnyugvást fog hozni és nem ekkeseredést.

Az amerikai, a belgiumi hírek, a berlini események talán figyelmeztetni fogják azokat, akiknek velünk is törődni kell, hogy siessenek meghallgatni tiltakozó szavunkat a cseh-szlovák, román és szerb imperiálizmus bínei ellen, mert az igazságtalanságok már itt is gyújtogatják a lelkeket s egy szikra fölrobbanthatja ebben az országban is a ma még elfojtott indulatokat.

Hiszen nem lehetetlent kér ez a nép, csak igazságot, de gyorsan.

Wilson a döntőbíró a területi igényekben

Április előtt közlik a németekkel a békefeltételeket

Páris, március 14. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) Európa különböző államainak vitás területi igényeiben valószínűleg Wilson elnöknek és az amerikai megbízottaknak kell csakhamar döntő bírónak fellépni. Wilson visszatérését is azért sürgették, mert arbiteri működésére hamarosan szükség lesz. Maguk az angol megbízottak jelentették ki, hogy az Egyesült-Államok az egyetlen nemzet, amelynek döntése semmiféle gyanút nem kelthet és így a felelősséget vállalniok kell.

Páris, március 13. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) Wilson idejének minden órája el van foglalva a megérkezéstől egészen a szombati nagyfontosságú ülésig. House ezredes már utközben jelentést tesz az elnöknek mindarról, ami távollétében történt és ismerteti a területi kérdések jelenlegi helyzetét, amelyben Wilsonnak, mint döntő bírónak kell szerepelni.

A legfontosabb területi kérdés most az olasz. Lloyd George és Clémenceau azt kívánják, hogy ezek elintézését halasszák el, azonban Orlando a rögtöni döntést sürgeti és így valószínűleg Wilson haladéktalanul tanulmányozni fogja az ügy legújabb fejleményeit és azután meghozza döntését, ami lényegileg a tizes bizottság döntésével egyenlő hatályu lesz.

A békemegbízottakat rendkívül érdekli, hogy Wilson a népszövetségi tervezetre vonatkozólag milyen álláspontra fog helyezkedni. Lloyd George és Clémenceau az tkívánják, hogy a békeszerződést azonnal írják alá és a népszövetségi tervezet további megvitatását halasszák későbbre.

Várják Wilsont

Páris, március 13. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) A George Washington-főlt a Crillon-szállóba érkezett radiogram szerint a gőzös a rossz időjárás következtében némi késést fog szenvedni, amit azonban talán be tud hozni úgy, hogy holnap déltájban befuthat a bresti kikötőbe.

Páris, március 13. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) Tardieux és House Párisból külön-vonaton Brestbe utaztak Wilson fogadására, akit Párisba kísérnek, ahova az

elnök pénteken délelőtt 11 órakor érkezik meg. Az elnököt az állomáson igen egyszerű fogadtatásban részesítik.

Németország képviselői a békekonferencián

Weimar, márc. 13. A német béke delegáció vezetője Brockdorff-Rantzau külügyminiszter lesz; kivüle a kormányt David és Gilbert miniszterek képviselik, tagja lesz továbbá a bizottságnak Müller Adolf berni bajor követ, végül Schücking professzor és Warburg hamburgi bankár. A kormány azzal számol, hogy a béke delegáció április közepén fog Párisba utazni.

Berlin, márc. 13. Mint a Wolff-ügynökség értesül, Erzberger birodalmi miniszter ismételt kérés dacára nem volt hajlandó résztvenni a német béke delegációban.

Páris, márc. 13. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) Ma csendes nap volt Párisban. A béke értekezlet kimagasló személyiségei Brestbe utaztak, hogy Wilson elnököt fildvözöljék. Wilsonnak állítólag nyugalomra van szüksége, úgy, hogy a tizes bizottság legközelebbi ülése szombaton lesz.

A megbízottak még mindig remélik, hogy az előzetes békeszerződés teljesen kész lesz március 20-ikára és 22-ike körül a német megbízottaknak Versaillesban át lehet adni. Ha a németek elfogadják a feltételeket, vagy legalább is nem lépnek fel tulságosan radikális indítványokkal, akkor az előzetes békét még április elseje előtt alá lehet írni.

A német megbízottak állítólag még Versailles előtt ki fognak szállni a vonatból valamelyik kisebb állomáson és zárt gépkocsikban katonai őrség fedezete alatt kísérik őket a versaillesi Trianon-palotába, ahol a békeszerződés szövegét átnyújtják nekik. Amíg ez meg nem történik, lehetetlen a békeszerződés részleteit közölni, mert még igen sok rendelkezés Wilson megérkezéttel revízió alá fog kerülni. A nagy problémákat, mint a jóvátétel kérdését, Németország nyugati határainak megállapítását, a német államok széttagolását, a Rajna-balparti köztársaság létesítésének ügyét még teljesen nyitva tartották a szombati ülésig, a mikor Wilson résztvesz a tizes bizottság ülésén és Clémenceau kifejti a francia álláspontot.

URANIA
Műt. — Szomb. — Vasárnap
Márc. 14—15—16.

Hogy tört ki a forradalom
A magyar nemzeti tanács és a magyar miniszterelnökség megbízásából, a magyar forradalomról, annak szervezéséről mozgó és vetített képekkel előadást tart. Róna R. színésznő. A „Katonák” című költeményi szavai.

A fekete vénusz
dráma 4 felvonásban.
Főszereplő: Pola Negri

APOLLO

Műt. — Szomb. — Vasárnap
Márc. 14—15—16.

Gombaszegi Fritta
Főszereplésével

Varrei morir
Dráma 4 felvonásban.

Le az alkohollal
vígjáték 3 felvonásban.

URANUS

Műt. — Szomb. — Vasárnap
Márc. 14—15—16.

Földes Imre drámája

A hivatalnok urak
4 felvonásban.
Főszereplők:
Bojda Juci
Kardos Andor
Dr. Erdélyi Géza

Arany Bika Mozi

Műt. — Szomb. — Vasárnap
Márc. 14—15—16.

Eleonore Duse
a legnagyobb olasz tragika főszereplésével

A fattyu
dráma 4 felvonásban.

A táncosnő
dráma 2 felvonásban.

Előadások: 5 és 7 órakor.

A németek his hadserege

Páris, márc. 13. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) A békemegbízottak, mintegy elébevágva annak a várható német tiltakozásnak, hogy a 100,000 főből álló fegyveres erő a belső rend fenntartására jelenleg elégtelen, rámutatnak arra, hogy a németeknek a 100,000 főnyi katonai haderőn kívül szabad 20,000 főnyi csendőrséget, ugyanolyan számú pénzügyőrséget, 8000 főnyi erdőőrszemélyzetet és megfelelő városi rendőrséget fenntartani.

A német hadiflottát elsüllyesztik

Páris, márc. 13. Lloyd George-nak Párisba való visszatérése után megváltozott az angol békemegbízottak álláspontja, melyet a német hadihajók elsüllyesztésének kérdésében elfoglaltak. Hír szerint az angol megbízottak néhány német hajót Franciaországnak és Olaszországnak akarnak juttatni, az Angliának szánt részt azonban el akarják süllyeszteni. Anglia ezzel fel akarja menteni Amerikát a nagy hajóépítési program végrehajtása alól. Amerika ugyanis azt az elvet képviseli, hogy nem szabad egyetlen államnak olyan nagy flottát tartani, mellyel a népszövetség többi tagjával szemben ellenőrzést gyakorolhatna a tengeren. Az amerikaiak azon a nézeten vannak, hogy ha a francia és olasz hajók számát egy bizonyos határig emelik, ezzel nem változtatták meg lényegesen a tengeri erők egyensúlyát, kivéve Németországgal és Angliával szemben.

A Rajnát nemzetközivé teszik

Páris, március 13. A hajózás, kikötők és víziutak tárgyában kiküldött bizottságok azt tervezik, hogy a Rajnát megnyílják az összes nemzetek számára és a Duna-bizottság mintájára megszervezett bizottság ellenőrzése alá helyezik.

Magyarország a konferencián

Kopenhága, március 14. Newyorki távirat szerint Wilson elnök az amerikai magyarok emlékiratának átvétele alkalmával kijelentette, hogy Magyarország megbízottai meg fognak jelenni Párisban és ott meghallgatják őket. Magyarország képviselői úgy a politikai kérdések, mint a gazdasági ügyek tárgyalásánál jelen lesznek, mielőtt még azokról döntenének.

A tízes tanács visszautasította a csehek árnykodását

Bécs, március 14. Párisból jelentik: A békekonferencia tízes tanácsa egyelőre visszautasította Benes cseh-szlovák külügyminiszternek az állítólag Budapesten, Bécsben és Berlinben a cseh-szlovák állam integritása ellen tervezett katonai complot miatt előterjesztett tiltakozását és azt követeli, hogy új bizonyítékokat terjesszen elő mert a most átnyújtott okmányok nem tartalmaznak megfelelő bizonyítékokat a felhozott vádak mellett.

A semlegesek a békekonferencián

Páris, március 13. (Reuter.) A párisi konferencia felhívta Európa, Ázsia és Amerika semleges nemzeteit, hogy küldjék el képviselőiket Párisba, ahol az e hó 20-án megrendendő nem hivatalos konferencián fejtsek ki nézeteiket a népszövetség tárgyában.

Angliába szabad a nyersanyag-behozatal

London, március 13. Az angol kormány minden nyersanyag-behozatali tilalmat felfüggesztett.

Juhász-Nagy Sándor és Jánosi Zoltán Debreczenben

A debreczeni és hajdumegyei Károlyi-párt nagygyűlése

Juhász-Nagy Sándor dr. igazságügy-miniszter és Jánosi Zoltán belügyi államtitkár ma délután Debrecenbe érkeztek és résztvesznek pénteken, 14-én, délután fél 5 órakor a függetlenségi és 48-as Károlyi-pártnak az Arany Bika disztermében tartandó nagygyűlésén, valamint szombaton a függetlenségi Károlyi-pártnak a vármegeyháza udvarán tartandó szervezkedő gyűlésén. A két államférfi hétfőig marad Debreczenben. A pártgyűléseken mind a ketten beszédet mondanak, ismertetni fogják a belső és külső politikai helyzetet és megvilágítják a nemzetgyűlési választások fontosságát. A város közönsége érdeklődéssel tekint Debreczen e két nagy fiának nyilatkozata elé, ha őket szeretetük hozta közeink, nem kevésbé szeretet környezi is részünkről. A régen szokásos ünnepélyes fogadtatások külsőségeit hadd pótolja a szeretetnek az a belsősége, melylyel Debreczen közönsége osztatlanul irántuk viseltetik.

A csehek el akarják rabolni a magyar Dunát

A magyar hajósok tiltakozása

A pozsonyi cseh-szlovák kormány legutóbb olyan lépést tett, amelynek célja az, hogy az egész Dunát és ezzel a magyar folyamhajózást a kezébe kerítse. Fölszólitotta ugyanis a magyar folyamhajózási vállalatokat, hogy szolgáltassák ki nekik hajóikat. Ez ellen természetesen a kormány is, de a folyamhajózás minden tisztviselője és alkalmazottja is a legerélyesebben állást foglalt és tiltakozott már most.

Mint budapesti tudósítónk táviratozza, a magyar folyamhajózás vezetői Zerkovitz Emil miniszteri tanácsos, hajózási kormánybiztos vezetése alatt ma délelőtt 11 órakor megjelentek Freemann korvett kapitánynál, a Commandement du Danube vezetőjénél, és tiltakoztak a cseh-szlovákok ama törekvése ellen, hogy a dunai hajózás monopolisztikus alapon a magyar hajózás kizárásával cseh kezekbe kerüljön. Freemann tudomásul vette a tiltakozást és kijelentette, hogy nyomban közli Troubridge admirálissal. Egyben ismertette a maga álláspontját annak a reményének adva kifejezést, hogy módot fognak találni az ellentétek elsimítására és a dunai nemzetközi forgalom zavartalan lebonyolítására.

A magyar hajósok ma délután a Nemzeti Múzeum előtt nagy gyűlést tartottak az ellen, hogy a csehek a Dunát kisajátítsák és hajóikat a kezükbe kaparítsák. A gyűlésen résztvettek a hajózási munkások, a hajózási vállalatok tisztviselői és mindazok, akik a hajó-

zásban érdekelve vannak. Megjelent a gyűlésen Zerkovitz Emil hajózási kormánybiztos is. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint a magyar hajósok tízezrei ünnepélyesen tiltakoznak a cseh-szlovák imperialista törekvések ellen és követelik, hogy a Duna nemzetközivé legyen, mert a hajósok cseh lobogó alatt hajózni nem fognak.

Új 15 milliós városi kölcsön

Megszüntetik a város 5 milliós deflittjét

A városi tanács mai ülésén egy újabb nagyobb kölcsön fölvételének kérdésével foglalkozott és pedig egy 15 milliós kölcsön fölvételével. Ezzel az összeggel egyrészt a még fennálló függőkölcsönöket fizetnék ki, másrészt pedig a városi házi pénztár évről-évre áthuzódó és egyszersmind növekedő deficitjét szüntetnék meg és a pénztár helyzetét végre rendeznék.

Debreczen városának a Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál egy 4 millió és egy 5 és fél millió koronás folyószámla hitel-tartozása áll fenn, amely most lejár. A tanács megkereste a Magyar Jelzálog Hitelbankot, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankot, Pesti Hazai Első Takarékpénztárt: hajlandók-e az előző feltételek mellett amortizációs kölcsönt nyújtani. A három pénzügyintézet február 19-iki kelettel értesítette a várost, hogy a kölcsön nyújtására hajlandó és pedig községi kölcsön kötvények formájában 4.95% annuitás, 97.75 árfolyam mellett 130 félévi törlesztésre. Ajánlatát 30 napig tartotta érvényben s így az március 19-én lejárna.

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző, a jog- és pénzügyi osztály vezetője, összehívta a felügyelő-bizottságot, amely tegnap ülést tartott és ekkor meg is alakult a bizottság. Elnöke lett Keller József dr., a Magyar Általános Hitelbank igazgatója. A felügyelő-bizottság tárgyalás alá vette az ajánlatot s javaslatát ma tárgyalta a városi tanács, amely a felügyelő-bizottság előterjesztését teljes egészében elfogadva kimondta, hogy a kölcsön fölvételét előnyösnek tartja. Megkeresi az ajánlattevő pénzügyintézeteket, hogy ajánlatukat április 15-ig hosszabbítsák meg s magasabb kibocsátási árfolyamot állapítsanak meg, mert ezidőszent a községi papírok árfolyama jóval a parin felül áll. Egyben tekintettel arra, hogy a városi házipénztár évek óta több milliós deficitet dolgozik, a deficit megszüntetésére 5 millió korona kölcsön fölvételét tartja a tanács szükségesnek és megkeresi a három pénzügyintézetet, hogy 15 millió koronára tegyen ajánlatot.

A tanács azért volt kénytelen halasztást kérni a bankoktól, mert az ügy a néptanács elé tartozik a néptanács pedig csak március hó második felében fog ülést tartani. A most fölveendő amortizációs kölcsömmel a város összes függőkölcsönét kiegyenlített nyérnek és a városnak csupán néhány lombardkölcsöne marad.

TELEFONSZÁMUNK:

Szerkesztőség . . . . . 15. sz.
Nyomda . . . . . 18. sz.

A cseh szociálisták a nagybirtokok és szénbányák kisajátítását követelik

A cseh szociáldemokrácia hadat üzent Masaryk és Kramarz imperiálista köztársaságának. Ultimátumának, melyet a kormányhoz intézett, a cseh-szlovák állam határain messze túl terjed a jelentősége. A cseh szociálisták elhatározásáról a következő távirat számol be:

Prága, március 13. A nemzetgyűlés szociáldemokrata tagjainak klubja a következő határozati javaslatot fogadta el:

Elvesztettük bizalmunkat, hogy a jelenlegi kormány képes lesz január 9-én közölt szociális programját végrehajtani. A kabinet szociáldemokrata tagjai erőfeszítésének nem sikerült a kormány polgári tagjait különösen a nagybirtokok kisajátításának kérdésében döntő lépésre indítani. A földművelésügyi minisztérium az ebben a tárgyban két hónappal ezelőtt bejelentett ankétot a mai napig sem tartotta meg. A szénkérdésben sem tett a kormány olyan lépést, amely biztosíthatná a szén fölötti uralmát. Január 8-án a pártelnökök elhatározták, hogy a szociális gazdasági programba felveszik a bányák és művelési nagyüzemek kisajátítását, amelyeknek monopolisztikus jellegük van. A kormány képviselői akkoriban a kabinet nevében kijelentették, hogy a pártelnökök határozatát elfogadják, azonban itt is csak az ígéretnél maradtak. Megbizzuk tehát a pártelnökséget, hogy a nemzetgyűlés valamennyi pártjánál tisztázza azt a kérdést, vajjon hajlandók-e azok garantálni, hogy a januári programot haladéktalanul végrehajtsák. Követeléseink a következők:

1. Tizennégy napon belül örvényt kell elfogadni, amely elvileg eljogadja a nagybirtokok kisajátítását és az ezévi termést a köztársaság átmeneti igazgatása alá helyezi. A kisajátított nagybirtokok kommunizálásáról külön törvények intézkednek.

2. Tizennégy napon belül ankétot kell összehívni a bányák és kohóművek kisajátítása és külön ankétot a monopolisztikus nagyüzemek kisajátítása ügyében.

3. A betegsegélyezési törvényt április elsejéig a betegsegélyező pénztárak szövetsége határozatának megfelelően meg kell változtatni.

4. Haladéktalanul törvényt kell kiadni, amely a teljes gyűllekezési-, sajtó- és egyesülési szabadságot biztosítja.

5. A községi választásokat azonnal ki kell írni.

Ha a nemzetgyűlés egyes pártjai a garanciákat nem vállalhatnák, megbizzuk a pártelnökséget, hogy kérje fel a végrehajtó bizottságot a pártképviselet azonnali összehívására, amelynek azután feladata lenne a szociáldemokráciának a nemzetgyűlésen való további eljárásáról dönteni.

A magyar bankjegyek lebélyegzése.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Szende Pál pénzügyminiszter a budapesti nagybancok képviselőit értekezletre hívta össze, amelyen résztvett az Osztrák-magyar bank, a Pénzügyügyi Központ és a Postatakarékpénzár delegátusa s. Ezen az értekezleten a bankjegyek felülbélyegzésének technikai keresztlévételét állapították meg.

A városnyomda eladásának titkaiból

A városon keresték meg a százezres nyereségeket

A városi és egyházkerületi nyomdavidárlat vezetősége a könyvesbolt alapítás ügyében a városi tanácshoz beérkezett jelentésében, mielőtt magára a hozzá intézett kérdésre válaszolna, a városi nyomda legújabbkori történetét beszéli el éneklő himnuszokban. Hogy mi volt a nyomda egykor és mivé lett most. A házi kezelés 14 év alatt kis putikból a mai virágzó nagyüzemmé fejlesztette. 1904-ben csak 50,000 koronát ért és amikor az egyházkerület is belépett a cégbe, már 243,000 koronára lehetett értékelni.

Mennyit ér a nyomda?

Abban az egybenigaza van a nyomda vezetőségének, hogy 243,000 koronát testvérek között is megért a vállalat 1918-ban. Sőt azt is koncedáljuk, hogy az 1904-ben felvett leltár szerinti érték megállapítása egészen helyesen történt. Akkor a nyomda egyedül a város tulajdona volt s így akkor nyugodtan értékelhették 50,000 koronára, mert a tényleges értékkel különbözött mintegy latens tartaléka lett a nyomdának. A tényleges érték az akkori pénzérték szerint is körülbelül 250,000 korona volt, ez azonban nem jelenti azt, hogy egy társ 25,000 koronával a nyomdával egyenrangú társként bevonható lett volna és mivel akkor még 50,000 korona készpénzt adott a közgyűlés, következésképpen a nyomda értéke már 1904-ben 300,000 koronának felelt meg.

A nyomda vezetősége fennem dicsőszik jelentésében azzal, hogy „a magánkezelés óta a város 50,000 koronáját 450,000 koronára fokozta”, de nem mondja meg, hogy az alapítókét miből fokozta erre az összegre. Nos, mi megsugárjuk a titkot: az időközi nyereségekből még bevásárolt annyit, hogy a nyomda értéke 450,000 koronára emelkedett. Maga a nyomda beismeri, hogy 50,000 korona értékű vagyont 450,000 koronára gyarapította, ami azt jelenti, hogy időközben az 50,000 korona értékű berendezést 450,000 koronára egészítette ki, ami tehát, minthogy a most előadottak szerint a nyomda-berendezés értéke 250,000 korona volt, ez a szerintük is bevallott 400,000 korona újabb beszerzéssel már 650,000 korona értéket képviselt.

Az „önköltséges” nyomtatványok

A nyomda vezetősége a mi korábbi közleményeinkben foglalt állításunk tudatos félremagyarázásával azt a kijelentést imputálja nekünk, mintha mi azzal vádoltuk volna meg, hogy a város házi szükségleteit ugyanolyan áron készítette, mint a privát megrendelők nyomtatványait. Mi nem ezt a vádat emeltük a nyomda ellen, hanem azt állítottuk, hogy a város részére szállított nyomtatványokat nem önköltségi áron, hanem nagy haszonnal számították és ha alkalmat nyújtanak arra, hogy ezt a kérdést megfellelő szakértőkkel megvizsgáljuk, be is fogjuk igazolni állításunkat. Azután így folytatódik a mosakodás: „nincsen szükségünk a titkolózásra, hogy az igazgatóság részére titkos jövedelmeket biztosítsunk”. Hát az „igazgatóság”-ról itt tényleg nem lehet szó, mert a városi nyomdánál nincsen „igazgatóság”, de van helyette „felügyelő-bizottság” és ennek részére igenis szükség van a minél nagyobb díjazásra annál a vállalatnál,

amely annyira perflorreszkálja a titkolózást, hogy hosszú hónapokba telt, amíg végre kiemelhették belőle a könyvesbolt-alapítási terv titkát.

De most hagyjuk ezt és maradjunk szorosban az önköltségi draknál. A jelentés elmondja, hogy a négy háborus év alatt készült 1.877,359 K 62 f értékű nyomtatványokból a város részére 438,239 K 42 f értékűt szállítottak, ami körülbelül 23%-nak felel meg, tehát maguk is bevállják, hogy az össznyomtatványoknak mintegy negyedrészt a városnak szállították. Elhallgatják azonban, hogy mit szállítottak a közellátási és közéletmezési hivatalnak, pedig ez is vagy városi nyomtatvány és akkor önköltségi áron kellett volna szállítani, vagy nem városi nyomtatvány és akkor áriejtés alá kellett volna bocsátani. Ha a közellátási és közéletmezési hivatal részére szállított nyomtatványokat hozzászámítják a városi nyomtatványokhoz és ezeknek az összeget bevállják, úgy módjában lesz mindenkinek meggyőződni arról, hogy igazat állítottunk, amikor azt mondtuk, hogy termelésüket legnagyobb részben a városnak szállították. Ha pedig a közellátási és közéletmezési hivatal nyomtatványait nem tekintik városi szükségletnek, akkor ismét az a kérdés merül fel: önköltségi áron szállították-e ezeket a nyomtatványokat? Ha nem: micsoda jogon és alapon készítette el a tanács ezeket a százezrekre menő nyomtatványokat a városi nyomdával a nélkül, hogy a munkálatokra nyilvános áriejtést hirdettet volna, akár pedig az árra nézve más nyomdát csak meg is kérdezték volna?! S ha így megállapítjuk, hogy a nyomda által a közellátási és közéletmezési hivatalnak szállított nyomtatványok össztermelésének legalább a felét, de szerintünk még nagyobb részét tette ki, melyeket a szerződés szerinti önköltségi áron kellett volna szállítani, akkor minden laikus is megállapíthatja, hogy az 1918. évben összesen 984,268 K 36 f értékben szállított nyomtatványokon nem lehetett volna a mérlegükben kiírt 400,000 korona tiszta nyereséget felmutatniok. Mivel azonban ezt felmutatták, megállapítható az a másik igazságunk is, hogy a város és a közéletmezési hivatal részére nemcsak hogy nem önköltségi áron, hanem igen nagy haszonnal szállították a nyomtatványokat.

A szövetkezés az egyházkerülettel

Igy lehetett dolgozni a városi nyomdának a várossal szemben. Hol volt a felügyelő-bizottság? Nos, a felügyelő-bizottság ott volt mindenkor, amikor a tantómekeket kifizezték, de hogy a saját érdekük háttérbe szorításával is a nyomda vezetését komolyan ellenőrizte volna arról a most föltárt adatok nem nyugtatnak meg. A városi tanács főfelügyeleti joga kimerült abban, hogy minden aktát, amit eléje terjesztettek, tudomásul vett. Ezt az idillikus boldog állapotot ugyan mért kellett megosztani a tiszántúli református egyházkerülettel? A nyomda vezetősége őszintén megmondja: „Az egyházkerület nyomdavidárlat létesítését határozta el. A városi nyomda hatalmas megrendelőtől esett volna el, . . . ami tekintve a nyomdai iparban kifejlődött nem éppen tisztes konkurrenciát, a megfelelő piac ke-

resése a városi nyomdára nézve nagyon kétes értékű lett volna". Társul vette tehát az egyházkerületet, ami garantálja, hogy a kiadandó új énekeskönyvet, továbbá az összes egyházi nyomtatványokat a vállalatnál fogja készíttetni. — Hát a városi nyomda mint *nem éppen tisztességes konkurenciától félt az egyházkerület* és házastársul fogadta, hogy megtartsa a tisztaság útján? Nem foglalkozunk családi ügyekkel, maradjon ez a két társ interna dolga, csupán annyit jegyzünk meg, hogy a városnyomdának az egyházkerület tisztességéért való féltő gondja és az a körülmény, hogy az egyházkerületi nyomda létesítésével nagy megrendelőtől esett volna el, semmiképpen sem indokolta, hogy egy 350 éves multtal bíró városi vállalat *társat vegyen* magához, még kevésbé azt, hogy *felekezeti jellegét öltön*. De tagadjuk azt is, hogy ez a társulás fizleti szempontból is olyan nagy előnyök rejtett magában, mert az *összes egyházi hivatalos nyomtatványoknak* a városi nyomdában való készíttetéséről szóló *garancia* csak a levegőben van meg. A református egyházaknak köztudomás szerint teljesen autonóm szervezetük van, minden egyház presbitériuma *ott készítet mindent, tehát a nyomtatványokta is, ahol akarja* és az egyházkerület felkérheti ugyan őket arra, hogy bizonyos helyeken eszközöljék a megrendeléseiket, de kényszeríteni erre nem képes őket.

A jelentés kifogásolja azt a megjegyzésünket, hogy *a nyomdát felekezetivé tették* és azzal igyekszik cáfolni állításunkat, hogy a társulási szerződés 8. §-a erre nézve világosan beszél. Ez a hivatkozott szakasz kimondja, hogy *a tiszántúli egyházkerület, mint a társaság másik tulajdonosa, a vállalat ipari és kereskedelmi üzletének vezetésében csupán annyiban vesz részt, hogy a vállalat felügyelő bizottságába 5 tagot választ és a vállalat zárszámadását közgyűlése után minden évben felülvizsgálja. Az egyházkerület a vállalat ipari és kereskedelmi üzletének teljes jogkörrel való vezetésével a felügyelő bizottságot és a városi tanácsot bizza meg.* Értelmesen gondolkodó ember előtt nem lehet kétséges, hogy tökéletesen elég a nyomda felekezeti vé tételére, ha annak ipari és kereskedelmi vezetésével megbízott *felügyelő bizottságában 5 tagja vesz részt*, sőt ha hozzávesszük, hogy *a város által kiküldött felügyelő bizottsági tagok közül néhányan szintén megválasztott tagjai a tiszántúli református egyházkerületnek*, sőt egyike-másika funkcionáriusa is (tanácsbíró, stb.).

Hát igenis, felekezeti lett a városi nyomda, amelynek az új cég részére történt *átadásával* újból foglalkoznunk kell, mert a nyomda vezetősége valóságos megdöbbentő módon próbál menekülni az elől a vád elől, hogy *az átadás tényével a várost jelentékeny anyagi sérelem érte*, amit legközelebb tüzetesen ki fogunk mutatni.

— **Kunfi miniszter az iskola reformjáról.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Vigadó nagytermében ma délelőtt mintegy 2000 fő városi tanító és tanítónő jelenlétében Kunfi Zsigmond közoktatásiügyi miniszter előadást tartott a szocializmusról és a nevelés ügyéről. A minisztert Várossy Gyula dr. városi tanácsos üdvözölte a tanítóság nevében. Kunfi Zsigmond köszönetet mondott a fogadtatásért és annak a meggyőződésének adott kifejezés, hogy a főváros tanácsa és a tanítóság vele együtt Budapestet a világosság városává, a kulturának és a szociális eszmék-

nek centrumvá fogják tenni. At kell alakítani az iskolát, olyanná kell formálni, hogy ne a tömegek ellen, hanem azok érdekében dolgozzék. A miniszter fejtegetéseit a tanítóság nagy tetszéssel fogadta.

Nemzetgyűlési választások előkészítése Debrecenben

Nyolc özszeirási körre osztják a várost

A belügyminiszter ma rendeletet üldött Handler Gyula kormánybiztoshoz, amelyben fölhívja, hogy a nemzetgyűlési választásokra az 1919. évi XXVI. néptörvény értelmében tegye meg a szükséges intézkedéseket. Handler Gyula kormánybiztos-főispán e rendelet folytán fölhívta a debreceni forradalmi pártok vezetőségét, hogy az özszeirási biztosok kinevezése érdekében jelöljenek és jelntsenek be hozzá férfiakat. Amint ez megtörténik, azonnal kinevezi a biztosokat, akiknek nagy és fontos hatáskörük van. Ők bocsátják ki a bejelentési lapokat és ők adják ki a szavazási igazolványokat.

Az előmunkálatok nehéz feladatát Vass Károly dr. aljegyző végzi, a kormánybiztos megbízása folytán, aki a választási eljárásban nagy gyakorlattal bír. Vass Károly dr. már meg is kezdte a munkálatokat. Az özszeirás szempontjából a várost **nyolc körre** és pedig 6 belső területi és 2 külsőségi körre osztják. E körök a következők:

I. kör. Határolja a Csapó, Vár, Nyomtató, Rákóczi, Maróthy György, Nagy Sándor József-utca, Péterfiai temető, Sétakert, Sestakert, Böszörményi-ut, Ferenc József-ut, Libakert.

II. kör. Csapó-utca, Árpád-tér, Csapó-utcai református temető, Olajútó, Hadházi-ut, Márton Kálmán, Tancsovics, Sámsoni, Maróthy György, Rákóczi-utcák.

III. kör. József királyi herceg, Szepesség, István-ut, Balmazújvárosi-ut, Ferenc József-ut déli oldala. E körben vannak a Hatvan-utca, Csigekert, Vénkert, Könötökert, Turáskert, Tócsokert.

IV. kör. József királyi herceg utca, István-ut keleti oldala, Fehértemplomi-ut, Hunyadi utca, Piac-utca nyugati része. E körben foglaltatnak a Széchiényi, Posta, Varga, Boldogfalva és Tégláskertek.

V. kör. Határvonalai: Piac-utca keleti oldala, Burgundia, Batthyány, Szent Anna-utca a Vágóhidig terjedő rész, Diószegi ut. E körben foglaltatnak a Homokkert, Átkos-föld és a különféle telepek.

VI. kör. Határvonalai: Burgundia-utca, Batthyány, Szent Anna, Diószegi, Luther-utcák, városi faraktár. Ide tartozk a Cegléd-utcai temető, gépjavitó műhely.

A két külsőségi kör a következő:

VII. kör. Ide tartoznak a bellegelők, Nagyerdő, Monostor, Apafája, Pállag, Nagycseri, Haláp, Bánk, Fancska, Pac Szepes és Ehes.

VIII. kör. Ide tartoznak Macs, Onód, Nagyhegyes, Kshegyes, Cucca, Elep, Kösélyszeg, Álomzug, Mátá, Zám, Ohát.

MOST JELENT MEG!

Jó modor, jó társaság

(Az urali elegáns élet művészete)
Irtá: ifj. GONDA BÉLA
A „Fiatal lány otthon” és „Fiúk könyve” szerzőjének legújabb műve.

TARTALOM:
Jó modor, udvariasság, Lovaglás, nők használata, Ötthon, lakás, Öltözködés, divat, — Szépségápolás, Terített asztal, vendéglátás, — Társaság, szalonélet, — A társalgás művészete, Szertartások, etikett, — Rang és mód, Fényűzés, Az ajándékozás művészete, Az olvasás művészete, Levélírás.

Ara 13 kor.

10 százalék felár. **HEGEDŰS ÉS SANDOR** Irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében DEBRECZEN.

HIREK

— **A radikális párt önállóan vesz részt a választáson.** A debreceni polgári radikális párt a ma déután tartott végrehajtóbizottsági ülésén kimondta, hogy a helybéli Károlyi-párttal a választások alkalmával nem lép kooperációra.

— **A presbiterium ülése.** A debreceni református egyház e hó 15-én, szombaton, délután 3 órakor az egyház tanácstermében presbyteri gyűlést tart, melynek fontosabb tárgyai: Jánosi Zoltán indítványa a nagytemplom falának 1849 április 14. emlékére művészies márványemléktáblával megjelölése tárgyában. — Szavazás a kisujszállási főgimnázium egyházkerületi képviselői állására.

— **Megérkezett az első zsirküldemény** Magyarország részére. Finnéből táviratozók: Két élelmiszerral megrakódott hajó érkezett ma ide. Az élelmiszerek Jugoszlávia és Magyarország számára szánt zsirral vannak megrakva.

— **A város 1919. évi költségvetése.** A városi tanács — tekintettel arra, hogy Kondor Kálmán főszámvéző bejelentette, hogy e hó 15-ig a költségvetés elkészül — mai üléséből hirdetményt bocsátott ki, hogy e hó 16-tól kezdve a költségvetés közszemlére van kitéve.

— **A Székely Társaság március 15-iki ünnepélye.** A debreceni Székely Társaság március 15. emlékére a vármegyeház dísztermében március 16-án, vasárnap délelőtt 11 órakor hazafias ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Ének. Előadja a debreceni Városi Dalegylet. 2. Mi a haza. Irtá: Ábrányi Emil. Szavalja: M. Szücs Margit urhölgy. 3. Dalok. Énekl: Petrán Ibolyka kolozsvári urhölgy, Zongorán kíséri: Zempléni Karola kolozsvári urhölgy. 4. Ünnepe beszéd. Mondja Dalkó Jenő dr., a debreceni Székely Társaság elnöke. 5. Magyar rhapsodia, Zongorán előadja: Fábry Irma zenetanárnő urhölgy. 6. Kuruc és Kossuth-nóták. Énekl Székely Gy. zimművész, kíséri Kiss Béla és zenekara. — 7. Rhapsodia — Rákóczi induló. Előadja: Kiss Béla és zenekara.

— **A kereskedelemügyi miniszter fogadónapjai.** Illetékes helyről közlik, hogy a kereskedelemügyi miniszter nagymérvű elfoglaltságára való tekintettel azt az intézkedést tett, hogy magánfeleket ezental kizárólag hétfőn és csütörtökön délután 5 és 7 óra között fogad. Kihallgatásra aznap délelőtt a miniszteri titkári hivatalban kell jelentkezni. Kivánatos, hogy a vidéki közönség is a fogadási napokhoz alkalmazkodjék, mert más napokon a miniszter időbeosztása nem engedi meg, hogy feleket fogadjon. Nagyobb számú tagokból álló küldöttségeket és tömeges felvonulók küldötteit a miniszter egyáltalában nem fogad. Hivatalos ügyekben hatósági személyeket a miniszter bármely napon délelőtt fogad, azonban csak előzetes, legalább egy nappal előbb történő bejelentés mellett, a jelentkezések sorrendjében.

— **A város kövezését a munkások maguk vállalják.** A tanács mai ülésén több fölshólas kapcsán foglalkozott azokkal a tartatlan állapotokkal, amelyek a gyalogjárók és kocsutak burkolata tekintetében fennállnak. A tanács tagjai kifogásolták a burkolati hiányosságát. A tanács fölhatalmazta a mérnöki hivatalt, hogy a rendelkezésre álló özszegeg erejéig azonnal kezdje meg elsősorban a gyalogjárók javítását és kimondta, hogy az özszegek szükséges burkolási munkák elvégzéséhez szükséges költségek megadása iránt a néptanácschoz előterjesztést tesz. Pál János tanácsstag felszólasára A czél Géza főmérnök kijelentette, hogy a most folyamatba teendő burkolási munkákat ama megállapodás alapján, amelyet a munkásokkal kötött, vállalkozó nélkül a munkásokkal végezteti s

a burkolási munkákra kiírt versenytárgyalás dacára és a későbbi munkákra és csak a munkásokkal állapodik meg.

— **A berlini harcok.** Berlinből táviratozzák: Lichtenberg és a szomszédos külvárosok megszállását a kormánycsapatok befejezték. Csak szörványosan fordultak elő kisebbszabású összeütközések, ezeknél azonban a kormánycsapatok tulereje csakhamar véget vetett. A harcok során igen sok elfogatás történt. A kormánycsapatoknak rendkívül nagy mennyiségű géppuska, aknavető és más fegyver jutott a kezébe.

— **Halálozás.** Illyés Endre balmazújvárosi református lelkész tegnap délután 57 éves korában Balmazújvároson meghalt. Az elhunyt aki veje volt Kiss Albertnek a debreceni függetlenségi párt egykori elnökének, a tiszántúli református egyházkerület lelkészi karának egyik kiváló tagja volt. Halálát, amely széles körben keltett mély és igaz részvétet, nagy családja, kiterjedt rokonsága és barátainak, tisztviselőinek nagy serege gyászolja.

— **Zár alá vették a bécsi takarékbetétkeket és letéteket.** Bécsből táviratozzák: A Wiener Zeitung mai száma közli a pénzügyi államhivatal rendeletét, amellyel zárlatot rendel el a bankokban levő páncélszekrényekre. A pénzügyi kormány ma az összes bécsi pénzügyintézetekben levő takarékbetétkeket és letéteket felerészben zár alá vette. A bankokat pénzügyőrök járták be, akik a páncélszekrényeket és a safe depositeket mindenütt lepecsételték.

— **Károlyi megkegyelmezett egy halálra ítéltnek.** Gyuláról jelentik: Szarvason ez év elején történt fosztogatások miatt statáriumot rendeltek el s a rögtönítélő bíróság halálra ítélte Gombár Pált. Az ítéletet megerősítés végett felterjesztették Károlyi Mihály köztársasági elnökhöz s most érkezett le az értesítés, hogy az elnök a halálra ítéltnek megkegyelmezett és a halálbüntetést 15 évi fegyházra változtatta át.

— **A kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete** fontos értekezletre hívja összes bizalmiférfi- és nőtagjait pénteken délután Szent Anna-utca 29. sz. alatti helyiségébe.

— **A stájer választási törvény.** Grázból táviratozzák: Az ideiglenes országgyűlés elfogadta az országgyűlési választási szabályzatot, amely szerinti a választhatóság korhatára a 26 életév.

— **A mezőgazdasági bérek megállapítása** A hajdúvármegyei mezőgazdasági békéltető és bérmegállapító bizottság e hó 18-án, kedden délelőtt 10 órakor tartja meg Neviczky János kormánybiztos-főispán elnökelete alatt alakuló ülését.

— **Beszerezési csoportot alakíthatnak a hadiözvegyek.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A hadiözvegyek küldöttsége ma fölkereste Balogh Ernő közlelmezési minisztert s azt kérték könnyítsen súlyos helyzetükön s engedje meg, hogy bevásárlási csoportba tömörülhessenek s így szerezhessék be a szükséges élelmészeti cikkeket. A miniszter szívélyesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy engedélyezni fogja számukra a beszerzési csoportot.

— **Felfüggesztették a takarmány maximalását.** A kormány értesítette a törvényhatóságokat, hogy a szálás takarmány maximalását hatályon kívül helyezte.

— **Konfetti és szerpentin** nagy mennyiségben kapható Hegedűs és Sándor r. t. papír nagykereskedésében, főposta mellett.

— **Eladó egy 6 éves leánykának való igen finom barna selyem ruha és néhány fiú ruha.** Megtekinthető Bika bérház II. em. 2.

— **Férfikelengyét, ingeket stb.** kifogástalan állapotban vennék. Cim a kiadóban.

SZÍNHÁZ

MŰSOR

Csokonai-színház

PÉNTEK: **Három a kislány.** A) bérlet. SZOMBAT: Este: **Ocskai brigadéros,** disz-előadás. B) bérlet.

Délután: **Hófehérke és a hét törpe.** VASÁRNAP: Este: **Ocskai brigadéros,** történelmi színmű. Délután: **Majd a Vica!**

Vigszínház

SZOMBAT: Este: **Márványmenyasszony.**

Délután: **Csárdáskirályné,** operett. VASÁRNAP: Este: **Tul a Nagykrivánon.** Délután: **Mágnás Miska,** operett.

Férj és feleség. Lakatos László kiváló újságíró, de nem mindig kiváló színpadi író. Ma bemutatott komédiája sem valami nagyszerű dolog. Hosszadalmas, cselekménytelen, a lelki élet fordulataiban is szegény, néha unalmasan sokbeszédű, ellenben érdektelen. A téma nagyon ismert és e körül sincs új mondani valója. A színészek elég érdemes munkát végeztek. **Verő Márta** a feleség szerepében pompásan asszonyi volt. Szerepének minden kicsi részletét szépen, művésziesen alakította. Megérdemelt szép sikere is volt. **Kiss Ferenc** kiváló színészi tehetsége ma este is teljes értékben érvényesült. Ez a talentumos színész minden szerepében kiváló művészi munkát produkál. Nagyon jó alakítást nyújtott **Bihary László** a férj szerepében, amelyet sok közvetlenséggel és nagy sikerrel játszott meg. **Zilahy Pál** egy fiatal ember szögletes alakját és naivságát hozta színre kedvesen és nagyon ügyesen. **Szigeti Ida** kis szerepében ma is bizonyosságát adta, hogy egyike legszebben beszélő művésznőinknek. **László Gyula** egy öreg orvos szerepében volt kitünően jó. A rendezés lelkiismeretesen jó volt és az **Bihary László** érdeme.

A közelgő képviselőválasztások alkalmából ajánljuk

Debreczen város nagy fali térképét

a régi és új belsőség beosztásával a legutóbbi kataszteri felmérések alapján, méterarány 1—5000. o

Ara, fekete színben két lapon nyomva K 30.—
színes, többszínű nyomásban K 40.—
vászonra huzva, alul-felül léccel ellátva K 80.—

10% felár.

Kapható:

Hegedűs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvesboltjában.

A színházi iroda hírei. Szombaton, március 15-én a Csokonai színházban ünnepi disz-előadásul az Ocskay brigadéros kerül színre. A címszerepet Bihary Ákos játsza, akinek ez egyik legbravúrosabb szerepe, amelyet Bihary a budapesti Vigszínházban 70 előadásban játszott el. — **Férj és feleség.** Ma kerül színre másodsor a Vigszínházban Lakatos László nagyszerű komédiája a Férj és feleség, melynek tegnapi bemutatója dicséretes sikert hozott az elsöranu szereplőknek. — **Csárdáskirályné.** Szombaton délután a Vigszínházban Honthy Hanna és Bercelly Magda felléptével mérsékelt helyárrakkal a Csárdáskirályné operett kerül színre. — **Hófehérke és a hét törpe,** gyermekdarab szombaton délután kerül színre a Csokonai-színházban. Hófehérkét Seregh Marcsa játsza, Gróf Rinaldó. A szezon legnagyobb sikerű operett újdonsága lesz, melynek jövő héten csütörtökön a bemutatója. Az újdonságot Remete Géza rendezi, főbb szerepeket Görög Olga, Székely Gyula, Seregh Marcsa, Remete és Várnay játszák.

Hogyan tört ki a forradalom. A négy nap eseménye. A forradalom előzménye és kitörése. Mi a kötelessége minden embernek. Mit hozott a forradalom. Erről a mindenkit érdeklő témáról, az 1848 március 15-iki nagy forradalom évfordulója alkalmából, március hó 14—15 és 16-án nagyszabású előadást tart az Uránia eredeti mozgó és vetített képek kíséretében. A műsor keretében Rónóá Rózi ismert nevű budapesti színművésznő, aki aktív részt vett a forradalom kitörésekor, amikor október 30-án éjjel az Astoria erkélyéről elszavalta Várnai Zseni „Katonafiának” c. gyűjtő hatású forradalmi költeményét. Ezt a hatalmas forradalmi költeményt a színművésznő itt is elő fogja adni, aki egyben az előadás ismertetését olvassa. A páratlan érdekes előadást egy kitünő film műsor előzi meg, a Fekete Vénusz című négyfelvonásos dráma, melynek főszerepét a híres varsói primadonna Pola Negri játsza. Előadások 5 és 7 órakor. Jegyelővétel.

Gombaszögi Frida, a kitünő magyar művésznő a Vorrei morir című négyfelvonásos drámában nagy tehetségéhez méltó színpadi játékot, a közönségnek alkalma lesz pompázatos megjelenésében gyönyörködni. Jegyelővétel az Apolló pénztárnál.

A hivatalnok urak, Földes Imre nagyszerű drámáját mutatja be péntek, szombat és vasárnap az Uranus mozgó. A kiváló film főszerepeit Törzs Jenő, Haraszthy Mici, Bojda Juci, Kardos Andor és Erdélyi Géza dr. játszák.

Eleonore Duse a legnagyobb olasz tragikát látják filmen az Arany Bika moziban, a Fatthyn című 4 felvonásos drámában. A művészi filmjátszás és rendezés bravúros alkotása ez a film, melynek csodaszép pleinarjei feltűnést keltenek.

Könyvtárakat és egyes könyveket legmagasabb árrban vásárol

ACZÉL HENRIK

modern antiquáriuma
Első Takarékpalota.

Kívánatra házhoz megyek megtekinteni.

Telefon 575.

